

Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 08.09.1993, sp. zn. 7 To 27/93, ECLI:CZ:VSPH:1993:7.TO.27.1993.1

Číslo: 51/1994

Právní věta: Je v rozporu s účelem trestu propadnutí věci podle 55 tr. zák., pokud soud uloží trest propadnutí věci - např. běžné kuchyňské pomůcky, která pouze v důsledku náhodných okolností byla použita ke spáchání úmyslného trestného činu proti životu a zdraví.

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 08.09.1993

Spisová značka: 7 To 27/93

Číslo rozhodnutí: 51

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Trest propadnutí věci

Předpisy: 140/1961 Sb. § 55

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 51

Je v rozporu s účelem trestu propadnutí věci podle § 55 tr. zák., pokud soud uloží trest propadnutí věci - např. běžné kuchyňské pomůcky, která pouze v důsledku náhodných okolností byla použita ke spáchání úmyslného trestného činu proti životu a zdraví.

(Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 8. 9.1993 sp. zn. [7 To 27/93](#))

K odvolání obžalovaného V. N. proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 1. 1993 sp. zn. 1 T 91/92 Vrchní soud v Praze mimo jiné zrušil výrok o uložení trestu propadnutí věci.

Z odůvodnění:

Rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 1. 1993 sp. zn. 1 T 91/92 byl obžalovaný V. N. uznán vinným pokusem trestného činu vraždy podle § 8 odst. 1, § 219 odst. 1, 2 písm. d) tr. zák. a dále dvěma trestnými činy zanedbání povinné výživy podle § 213 odst. 2 tr. zák. Podle § 219 odst. 2 tr. zák., za použití § 35 odst. 1 tr. zák., mu byl uložen úhrnný nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání třinácti roků. Podle § 39a odst. 2 písm. c) tr. zák. byl pro výkon tohoto trestu zařazen do třetí nápravně výchovné skupiny. Dále mu byl podle § 55 odst. 1 písm. a) tr. zák. uložen trest propadnutí věci, a to kuchyňského nože se žlutou rukojetí, jež je uložen v depositu krajské prokuratury.

Pokusu trestného činu vraždy se podle výroku napadeného rozsudku obžalovaný dopustil tím, že dne 15. 5. 1992 kolem 05.00 hod. ve svém bytě v Havířově-městě, ul. Slovanská č. 12, kuchyňským nožem s délkou čepele 19,5 cm bodl do levé části hrudníku pod prsní bradavku dceru své družky, nezletilou L. K., nar. 4. 1. 1984, a způsobil jí životu nebezpečné zranění v podobě bodné rány s protětím 4. žebra a pneumotoraxem levé plíce, což si vyžádalo léčení po dobu asi šesti týdnů. Trestných činů zanedbání povinné výživy se pak dopustil tím, že:

- jednak v době od 1. 1. 1992 do 15. 5. 1992 v Havířově, s výjimkou částky 400 Kčs, ničím nepřispěl na výživu svého nezletilého syna V. N., nar. 12. 9. 1991, ač mu tato povinnost byla stanovena rozsudkem Okresního soudu v Karviné, pracoviště Havířov, ze dne 24. 4. 1992 sp. zn. 34 P 98/927, v částce 600 Kčs měsíčně k rukám matky M. V.,

- jednak v době od 1. 1. 1992 do 15. 5. 1992 v Havířově ničím nepřispěl na výživu svého nezletilého syna M. B., nar. 9. 3. 1979.

Proti tomuto rozsudku podal ve lhůtě uvedené v § 248 odst. 1 tr. ř. odvolání obžalovaný V. N. Rozsudek napadá ve výroku o vině pokusem trestného činu vraždy podle § 8 odst. 1 k § 219 odst. 1, 2 písm. d) tr. zák. Uvádí, že neměl v úmyslu poškozenou usmrtit a nedovede si vysvětlit, proč ji bodl. Jednal ve stavu silného rozrušení, jeho vztah k poškozené byl před spácháním činu velmi dobrý a i přes to, co se stalo, se ani vztah poškozené k němu nezměnil.

Považoval také za možné, že takto jednal v domnění, že bodá sám sebe, neboť poškozená ležela na lůžku, které obvykle užíval on sám. Úmysl poškozenou usmrtit nelze podle něj dovozovat jen z výpovědi policistů, kterým čin oznámil. Vyzdvihoval, že zranění poškozené se zhojilo bez operačního zákroku, zůstalo bez následků a doba léčby nepřesáhla šest týdnů. Dále poukazoval na rozpory mezi výpovědí znalce z odvětví soudního lékařství a časovými údaji o době spáchání činu a době jeho oznámení.

V závěru odvolání navrhoval, aby jeho jednání bylo kvalifikováno pouze jako trestný čin ublížení na zdraví podle § 222 odst. 1 tr. zák. V případě, že by soud neshledal důvody pro tuto změnu právní kvalifikace, navrhoval, aby byl rozsudek soudu prvního stupně zrušen alespoň ve výroku, kterým byl zařazen do třetí nápravně výchovné skupiny, a aby bylo rozhodnuto tak, že se zařazuje do druhé nápravně výchovné skupiny. Poukazoval přitom na svůj dosavadní řádný život, okolnosti případu i lepší potenciální možnost styku s nezletilými dětmi.

Vrchní soud v Praze přezkoumal podle § 254 odst. 1 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, jakož i postup řízení, které mu předcházelo. Přihlédl přitom i k vadám, které odvoláním vytýkány nebyly.

Shledal, že řízení předcházející napadenému rozsudku proběhlo v souladu se zákonem a že nebyla porušena ustanovení, jimiž se má zabezpečit objasnění věci nebo právo obhajoby obviněného.

Skutková zjištění soudu prvního stupně, stejně jako právní posouzení žalovaného skutku, shledal odvolací soud jako správná a úplná.

Pochybení však odvolací soud spatřuje v tom, že byl obžalovanému podle § 55 odst. 1 písm. a) tr. zák. uložen trest propadnutí věci, a to kuchyňského nože, kterým poškozenou bodl. Soud prvního stupně v první řadě nezkoumal, zda je splněna zákonná podmínka pro uložení takového trestu, totiž zda jde o věc náležící pachateli (§ 55 odst. 2 tr. zák.).

V souladu se všeobecně respektovanou judikaturou však nemůže jít o věc, které je pachatel jen bezpodílovým spoluvlastníkem (k tomu viz např. rozh. č. 46/1967 Sb., č. 12/1969 sb. rozh. tr.), což lze u předmětného kuchyňského nože s velkou pravděpodobností předpokládat.

Především je však uložení takového trestu v rozporu s jeho účelem ve smyslu § 23 tr. zák., neboť toho se v případě propadnutí věci dosahuje tím, že se buď zneškodňuje věc, která by potenciálně mohla sloužit k páčání další trestné činnosti, resp. se pachateli ztěžují podmínky pro její opětovné páčání, nebo se mu (což se však týká jiné skupiny případů) odnímá prospěch ze spáchaného trestného činu. Propadnutí věcí užitých k násilnému jednání pachatele má proto smysl v případě, že se jedná o zbraň nebo předmět, který je k takovému účelu určen (revolver, boxer, dýka atp.), nikoli však v případě běžně dostupné kuchyňské pomůcky, která byla pouze v důsledku situačních okolností použita v rozporu se svým skutečným účelem. Byl proto napadený rozsudek mimo jiné zrušen podle § 258 odst. 1 písm. d) tr. ř. i ve výroku o propadnutí věci (kuchyňského nože) s tím, že v dalším řízení by s nožem mělo být naloženo v souladu s ustanovením § 80 a násl. tr. ř.